

П.Л. Гринько, канд. екон. наук, доц. (ХДУХТ, Харків)

ВПЛИВ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНИХ СВІТОВИХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ НА ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

«Знання – складна, цілісна, функціональна, суспільна система, яка є організованою формою існування духовного і матеріального світу. Знання має складну сутність і є концептуальною основою усіх процесів, явищ і станів Природи та розвитку суспільно-економічних систем». Одним із засновників теорії економіки знань є видатний австрійський та американський економіст Фріц Махлуп, який у своїх працях «Виробництво і розповсюдження знань в США» та «Економіка інформації та людського капіталу» наголосив на значенні інформації та знань й стверджував, що вони є основою для розвитку економіки. Вони не виникають раптово, їх отриманню передують етапи обробки різної інформації, що характеризує всі сторони світу. Відповідно змінюється модель інституціонального механізму управління підприємством, в якій узгоджуються інтереси, вигоди і перспективи кожної групи суб'єктів взаємовідносин.

Таким чином, у фінансовій економіці домінує не виробництво, а діяльність фінансових інститутів (банків, страхових компаній, фондових бірж тощо). Розвиток даної економіки, поєднаної з інформатизацією суспільства привело до появи нової суспільної формації – постіндустріального або інформаційного суспільства. Дана формація характеризується перенесенням акценту з виробництва на сферу послуг (крім діяльності фінансових інститутів сюди додається маркетинг, консалтинг, інформаційні послуги тощо).

Перераховані процеси та явища поряд із міжнародною інтеграцією (торгівля, туризм, міграція, культурний обмін, створення міжнародних організацій і транснаціональних корпорацій) сприяли виникненню такого явища як глобалізація, що привело до організації глобального суспільства. Розвиток постіндустріального суспільства трансформується в економіку, в якій наголошується на інтелект, на знання, на інформаційні ресурси, на науковість продукцію.

Інтернет, як найбільш яскравий прояв нових інформаційних технологій став сьогодні символом нового світу, нових політичних і економічних рішень, символом сучасної людини. Тобто, економіка, заснована на знаннях, під впливом процесів глобалізації та нових комп'ютерних технологій, до яких відноситься Інтернет перетворилася в нову економіку – цифрову. Таким чином, цифрова економіка являє

собою симбіоз трьох економік: фінансової, глобальної та інформаційної. Можна констатувати, що шлях до цифрової економіки починається з трансформації фінансової економіки до економіки знань, розвиваючи при цьому міжнародну інтеграцію за допомогою інформаційної домінанти (рис. 1).

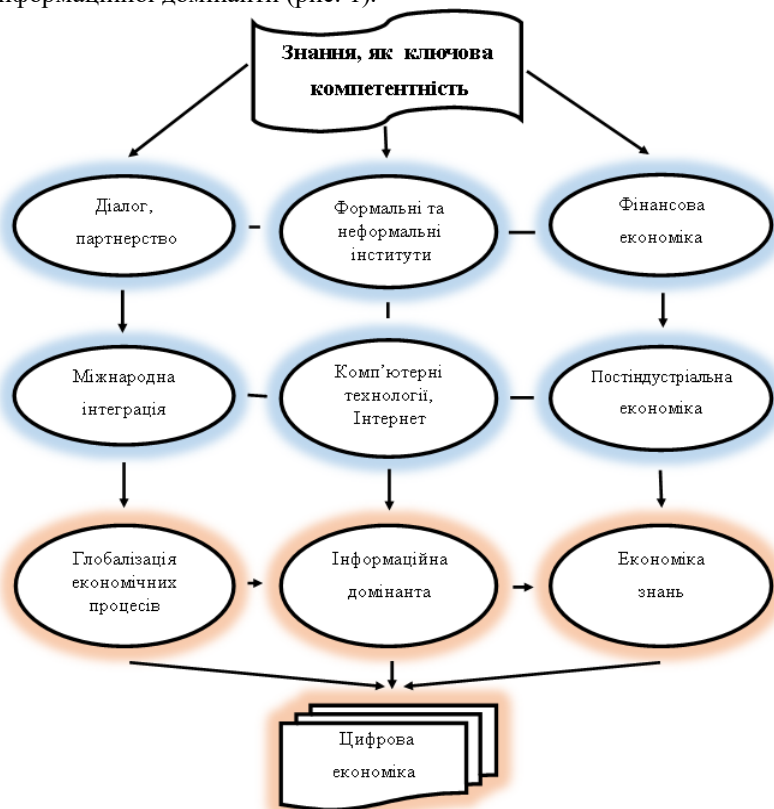

Рис. 1. Трансформація сучасних світових соціально-економічних процесів

Глобальність інформаційного простору спонукає до використання знань як ключової компетенції у формуванні інформаційно обізнаного суспільства. Розвиток інформаційної системи у повній мірі залежить від інституційного, інтелектуального та інноваційно-ресурсного забезпечення у просторово-часових координатах розвитку та є ознакою інноватизації.